„Ukrainśkyj Hołos“, Przemyśl. Należytość pocztową uiszczono ryczałtem

Ч. 4 (580) Неділя, дня 1. лютого 1931. Рік XIII.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

націоналістичної думки

2 Przemyśl
p. Dr. O. A. Zubrzycki
pl. Gałuszkego.
Gr.-kat. Kapitula

Адреса Редакції і Адміністр. „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ Перемишль, Побереже 1/I. Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807. Передплата в краю виносить 10 зол. річно 5·50 зол., піврічно 3 зол., чвертьрічно Для Чехії на рік — 72 к. ч., 1/2 — 40 к. ч., 1/4 — 20 к. ч. Для Франції — 60 ф. річно, 1/2 — 35 ф., 1/4 — 20 ф. Для Німеччини — 10 мар. річно, 1/2 — 6 мк., 1/4 — 3·50 мк. Для Бельгії — 90 б. ф. річно, 1/2 — 50 б. ф. 1/4 — 30 б. ф. Для Америки 2 1/2 ам. долярів річно.
Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

Ціна примірника 25 сот.

Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ: За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має пять шпальт анонсових) 0·30 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·20 зол. Дрібні оголошпо. 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголош. 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністр. по 0·15 зол. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші.
Редактор приймає щодня від год. 11—1.

За партію сильних людей.

Бувають в житті націй потрясення, спричинювані внутрішними або зовнішними товчками, закритими або явними вульканічними процесами, що їх жерело находиться внутрі або зовні духового орґанізму даної нації, або теж одночасно і тут і там. У всіх випадках, ці потрясення викликають зміни духово-психічного обличча, а навіть духового, так би мовити, краєвиду даної нації.

Зле є коли ці потрясення приходять зі зовні і тоді коли дана нація куняла чи спала сном блаженним і твердим, думаючи, що вона „у мами за пазухою“. Тоді шкоди заподіяні трясенням бувають дуже значні, бо тоді розлітаються не лише криві, старі і спорохнявіві будівлі ідейні чи політичні, але під ними і в них давлаться живі люде, живі енерґії, сили і можливости.

Після минулорічної паціфікації переживаємо часи, в яких наче після трясення землі, богато дечого усунулося з місця, кілька кривих ідейно-політичних будівель ще більше подалося до землі або потріскало, кілька спорохнявілих перестало ідейно існувати; в одних упала одна стіна, в інших дах зірвало, словом те все, що стояло на фундаментах старого нашого передвоєнного світогляду, зложеного з чужих ідейних цегол розсипалося в руїну. Трохи людей придавило, а ще більше опинилося без ідейно-політичного даху над головою.

З того проводу повітря аж зароїлося від взаїмних обвинувачувань, жалів, провокацій, демаґоґії, нових проєктів, плянів і посунень. Появилися в першу чергу лже-пророки і апостоли „од Востока і од Запада“ і кождий з них на свою руку хотівби увесь наш крівавий і дорогоцінний дорібок, здобутий нами у часи визвольної боротьби занести і умістити під спільними сусідськими дахами і таким чином зробити з нашої національної ідеї причіпку до хвоста чужих і ворожих нам сил. Ще інші наче погорільці пішли на жебри. Ті, що за червінцями — пішли Новими Шляхами до „восточної“ столиці, а ті що за грішми борошном та іншими припасами, — пішли до „западної“ столиці.

Про одну з подорожей до „западної“ столиці читаємо в „Новому Часі“ з дня 26. січня ц. р., в статі „З діяльности укр. Парляментарної Репрезентації на соймовому терені“ таке між іншим:

„На засіданні буджетової комісії, в дискусії над буджетом міністерства земельних справ посол Луцький домагає розгляду шкід які нанесла українському хліборобству такзвана паціфікація. Заявляє, що українські кооперативи орґанізують експорт яєць і готові вивезти 250 ваґонів, але потребують невеликого кредиту, щоби вислати перші ваґони“.

Іншими словами: Можеби так заміняти справу паціфікації на кредит для висилки 250 ваґонів яєць?

Далі читаємо:

„У звязку з тим усім, що діється в Польщі взагалі й на її східних землях з окрема, Українці не бачать причини жалітися спеціяльно на політику міністерства хліборобства. Однак у цих важких часах ми просилиби пана міністра, щоби з уваги на и особливі трудноші в які м в останніх часах попали, — щоби він всетаки мав на приміті“... і т. д.

Оттака то політика з дрібничково-крамарською психольоґією була одною з тих „ідей“ що лежали власне у стіп тих політичних наших будівель, що підчас останнього трясення розсипалися в руїну, загрожуючи нашому моральному дорібкови останніх літ. Ті знова, що пішли до „восточної“ столиці просто радіють, думаючи, що паціфікація ослабила чуйність і відвернула увагу здорової частини українського громадянства від московської розкладової роботи. Називаючи усіх тих, що цій розкладовій роботі Москви рішуче протиставились „хорою частиною нації“, „Нові Шляхи“ в десятому томі, за січень, лютий і березень 1931. в „Слові від Редакції“ пишуть:

„Згодом прийшов — лікар: Осінь 1930. (Читай — паціфікація). Одним єдиним ліком, що його безоглядно вщіпив у наш народній орґанізм, вилікував чималу частину хорої нації від її, здавалося, вже хронічної недуги.

„Коли не помиляємося, бачиться нам, що вже велика частина західніх українців (за вийнятком, може нечисленних інвалідів і калік від уродження) підводиться із хоробливого стану і починає розумно, логічно думати і робити вірні висновки з довколішнього життя“.

Коли ходить о той „хоробливий стан“, що не давав чужій московській ідеї під видом літератури і науки „Нових Шляхів“ жити розбоєм в нашому національному орґанізмі то редакція „Нових Шляхів“ напевно помиляється. Колиж ходить про те, що західні Українці починають робити вірні висновки з практик осені 1930, — то „Нові Шляхи“ на жаль помиляються, чого доказом виступи української парляментарної репрезентації на соймовому терені, серія відомих статей в „Ділі“ з кінця листопада минулого року, ну і заяви наших партій та наших установ повні духа „смиреномудрія, терпіння і любови“.

Ми вже не згадуємо про хуліґанські виступи руских, над котрими здавалося останні десять років поставили остаточно хрест, що тепер наче слимаки по громовиці вилізли на поверхню. Не спиняємося теж над ріжними „соборниками“ з ріжних большевицьких і півбольшевицьких груп, чи „самостійниками“ з волинської Ниви, бо й без того образ політичного розгардіяшу після трясення є аж надто вимовний.

Це що досі було сказано про наслідки трясення моглоб привести декого до песимізму. Підстави до песимізму булиб лише тоді, колиб збуджений трясенням новий приплив енерґії широких мас та їхня орґанізаційна тяга лишилася невикористані і не були підчинені українській орґанізаційній ідеї.

Весь тягар справи лежить в питанні проводу. На місце проводу зі збанкрутованим старим змиршавілим світоглядом, мусить прийти новий, що бувби виразником сильного самозаховавчого інстинкту нації та її волі до самостійного життя.

Питання не в проґрамах, їх ми маємо досить і всі вони виконані довелиб нас до нашої мети, але питання в нових людях, які зуміли і мали настільки волі і характеру, щоб впровадити в життя проґраму диктовану інстинктом самозбереження нації.

Одно є певне: Нові відмінні часи вимагають нових і відмінних духових типів на становищі провідників нації.

Нам треба нової партії чи радше нового покоління сильних людей, якіб мали стільки власних сил, щоби утримати себе і свою ідею перед соромом духового каліцтва і жебрачої торби, сильних людей, що їх підчас чи після малих і великих трясень неболілаб голова і душа не втікала їм в пяти.

7. лютня 1931. 7. лютня

БАЛЬ МЕДИКІВ

у Львові, в салях Народного Дому.

На шляху до обнови.

(З приводу десятиліття „другої української політичної еміґрації“

Минуло вже десять років від того часу, як здесятковані останки української армії, мусіли залишити межі дорогої Батьківщини. Разом з армією покинули межі Батьківщини й ці політичні, культурні та економічні діячі, що власновільно чи в силу склавшихся обставин ділили до останка долю і недолю своєї армії.

Це було початком другої, після Орликової, масової української *політичної* еміґрації, яка своїми розмірами не має собі рівної в нашій історії.

Вже повних десять років спокутовує наша політична еміґрація, серед незвичайно важких моральних переживань та матеріяльних злиднів, — гріхи свої і не свої, гріхи минулих поколінь, батьків, дідів та прадідів, що залишили своїм дітям і внукам у спадщині — кайдани, сором раба, обтяті крила душі і запоморочений чужими „ідеями“ ум. Цим дітям і внукам ледачих політичних батьків, дідів і прадідів, тому поколінню, що на його долю випало взяти на свої плечі весь тягар почести і обовязку борців за незалежність України, — тягар цей показався не під силу. Помимо рідкого в історії, усього навіть людства, героїзму української армії, що черпав свою силу і міць з жерела світлої лицарської і державно-творчої традиції княжої, козацької та гетьманської доби нашої історії, цьому героїзмови не вдалося переважити налогів та норовів ледачої доби нашої минувшини.

Прийшла поражка в боротьбі, нова неволя лягла на край, новий, а такий знаний нам з історії нашої, політичний і соціяльний гніт скував знову творчі сили нації.

В таких обставинах політична еміґрація могла і повинна була стати принайменше депозитовою скарбницею тих політичних та сутодухових цінностей наших, що їх в занятому краю не можна було оберегти перед оплюгавленням і обкраденням з боку янчарів і займанців. Та так на жаль зразу не сталося.

Вже на першому порозі життя і діяльности нашої політичної еміґрації, повторилося дослівно все те, що творилося на Україні від 1917 року. Наче у зеркалі відбився увесь той процес, що його переходило українство від перших днів російської революції та за часів австрійської займанщини. „Політика“ провідників політичної еміґрації стала в перших роках у великій мірі жерелом і розсадником старих шкідливих заразків, що новою поворотною филею стали заливати край. Політична еміґрація розбрившись по світі понесла зі собою туди з одного боку завязки повної духової обнови і віри виключно у власні сили нації, віри, що її виплекав героїзм і боротьба під самостійницькими і соборницькими прапорами, але з другого боку понесла вона туди теж рештки старих первнів крамоли, старі рабські звички, стару свою віру в людство, в міжнародню справедливість, в те, що під впливом гарного українського співу вовки переміняться в ягнята і настане благодать і рай на землі.

Та не лише вовки не зробилися ягнятами, не лише мури чужих Єрихонів не розлетілися під впливом жалісних і благальних зовів провідників еміґрації, але велика *частина* цих провідників опинилася в рядах явних і скритих політичних аґентів ворожих нам сил. Заїснувала навіть загроза, що більшість нашої політичної еміґрації готова втопити в морі свідомої чи несвідомої зради свій самостійницько-соборницький прапор. Як звичайно, так і в тому випадку перемогли національні почуття та інстинкт самозбереження і жива память та традиція героїчної боротьби під згаданим прапором.

Останні роки десятиліття нашої політичної еміґрації принесли власне перелім не лише в життю самої еміґрації, але мабуть і в історії нашої визвольної боротьби. Щораз виразніще зарисовується демаркаційна лінія поміж двома психольоґічними типами політичного еміґранта, щораз виразніще оформлюються два ідеольоґічні світи. В світі політичної думки нашої політичної еміґрації буде вже мабуть небаром відведений окремий строго ізольований квартал, в якому аґенти ворожих нам сил доживуть своїх останніх днів.

Є усі познаки і дані думати, що наша політична еміґрація наближається швидким ходом до віднови і психольоґічного скріплення соборницького акту з дня 22. січня і що велика місія української політичної еміґрації буде вповні виконана.

ПАМЯТАЙТЕ ПРО РІДНУ ШКОЛУ.

Економічний хаос в Польщі.

Скрута у всіх галузях виробництва, занепад і руїна торговлі, перетяження населення величезними й непомірними податковими тягарами — ось три дужі рамена, що зі всіх сил зловили за гортанку господарське життя Польщі. Життя це борониться як може, але оборона ця є хаотична, незорґанізована і несистематична. Польський уряд веде в господарських справах (як впрочім і в усіх інших) політику таємничости, промовчування і конспірації, а це, з огляду на сам характер всякого господарського життя, що таємничости і конспірації не любить і не зносить, викликає непевність і паніку, одні з найбільш шкідливих річей у всякій господарці.

Для ствердження хаотичности, браку орґанізованости та непевности господарського життя в Польщі вистане навести кілька фактів:

Недавно нахлинула на купецький світ Польщі филя банкротства. Це уможливило богатьом купцям обнизити ціни продаваних товарів. Але ці банкротства і звязане з цим обниження цін прийшло так нагло, що інші купці-небанкроти, які платили доставцям повну ціну за побраний товар, не могли на ньому нічого заробити, а навпаки мусіли до нього докладати, продаючи товар нище ціни власних коштів. Така примусова знижка цін потягла за собою в богатьох випадках руїну купецтва як посередника, а тим самим причинилася до ще більшої паніки і хаосу в купецькій ділянці господарського життя.

Інші факти вказують, що в один і той самий час існує можливість деяким бранжам купців-посередників не лише нічого не тратити, але заробляти на посередництві 200 до 600 відсотків. Ось наприклад посередник купець, що купує у селянина-продуцента *корець* хлібного збіжа по ціні 20—25 золотих, а після перемелення продає муку по 60 до 70 сотиків за *кільоґрам*, — — заробляє на чисто 200 відсотків, а то й більше. Ще більше заробляє такий посередник що купує від селянина корець картофель за 2 до 2 1/2 золотих, а продає кільоґрам тих же картофель по 8 до 10 сотиків. Таким чином заробіток виносить 400 до 500 відсотків.

Або такі факти: На один і той сам товар існують не лише в ріжних містах, але в ріжних крамницях одного і того самого міста ріжні ціни. Це доказує, що посеред існуючого хаосу і настрою ліквідації, ловить собі кождий таку рибу яку сам хоче, а способи цеї ловлі є дикі, обчислені лише на дуже короткий речинець, чи просто на біжучий день. Що буде завтра з довірям до його фірми, — це серед пануючої непевности питання над яким купець боїться і не хоче думати.

Не менший хаос панує в орґанізації продукції на усіх ділянках. Нема навіть мови про те, щоби та продукція кимось реґулювалася, щоб хтось порадив селянинови наприклад, — скільки і чого він повинен засівати, так як це робилося частинно вже минулого року, а ще в більшій і докладніщій мірі має робитись в біжочому році в Німеччині, де заведено такзваний контингент рільної продукції. Так само є в промисловій ділянці, і так само в імпортовій політиці. А на цьому терпить найбільше селянство як головний продуцент.

Останніми днями дійшло до відома загалу, що урядові польські

круги плянують довести до знижки цін на товарі і це уважають вони за один з найкращих способів ратувати невідрадне економічне положення. Як тільки ця відомість розійшлася, купці здержалися від закупів товару у фабриках, а покупці від закупна у купців-посередників, розраховуючи на знижку цін. Це потягло очевидно чергове зредукування робітників, а то й припинення діяльности кількох фабрик і банкротство соток купецьких підприємств. В загалі ж підсилило і без того існуючу непевність в торговельному життю.

Найцікавіще, що в парі з плянами про знижку цін на товарі, появилися проєкти нових обтяжень народнього господарства о 18 міліонів золотих в звязку з новим законом про сірниковий монополь, проєкт нового податку на таксваний шосейний фонд (дороги), що обтяжить населення, а передовсім селянство податками на загальну суму 48 міліонів золотих. (Не треба забувати, що обтяження селянства виносить, без того нового податку і без податку доходового — 33 золотих на 1. гектар рільних угідь) і проєкт додатку мешканевого для деяких катеґорій мешканців, на загальну суму кількадесяти міліонів. Отже з одного боку знижка цін а з другого підвижка публичних тягарів.

Словом треба признати рацію міністрові торгу і промислу теперішнього уряду п. Присторові, коли він заявив два тижні тому на конференції представників преси, що „економічне положення Польщі є дуже тяжке, а вигляди на майбутнє вельми некорисні“.

Досі все заслонювалися в Польщі тим, що мовляв економічна скрута в Польщі є лише частиною загальносвітової скрути, що вона є з нею звязана і від неї залежна. Приписувалось отже одинокий лік: мати терпеливість і спокійно чекати аж там десь у світі зміниться.

А тимчасом так воно не є, бо характер економічної скрути в Польщі є інший ніж характер скрути західноевропейської та американської. В Західній Европі та Америці головною причиною економічної скрути є надмір продукції, а в Польщі цього надміру не тільки нема а є брак продукції.

Ювілей 30-літної культурної та громадської діяльности проф. Др. Зенона Кузелі в Берліні.

За ініціятивою Українського Академічного Товариства влаштовано в Берліні дня 15 січня 1931 р. Святочну Академію в честь Ювілята Проф. Др. Зенона Кузелі. Комітет Ювілейний зложений з представників ріжних орґанізацій в Берліні солідно підготовив Святочну Академію. Численно зібрана німецька й українська публика та представники ріжних націй та установ привитали появу Ювілята гучними оплесками.

Академію відкрив Голова Укр. Академічного Товариства п. М. Антонович, вітаючи Ювілята в імені тих орґанізацій, що брали участь в улаштованні Академії. Після того забрав слово о. Др. П. Вергун, український парох в Берліні, який в короткому рефераті в німецькій мові подав короткий але богатий змістом житєпис Ювілята. Вслід за цим український хор відспівав гучне українське многая літа. Зараз по ньому забрав голос проф. Д. Дорошенко. В свойому рефераті згадав він коротко про наукову діяльність Ювілята та на його величезні заслуги на полі української науки. З черги забрав слово сотн. УГА Р. Ярий. В свойому рефераті зясував він діяльність Ювілята в часах світової війни для української справи. В Чернівцях вратував Ювілят університетську бібліотеку перед знищенням її Москалями, в Відні працював в Союзі Визволення України, а відтак на запрошення німецького уряду переїхав до Раштадту і потім до Зальцведель де працював в таборах полонених, орґанізуючи українські частини для відсилки їх для оборони самостійности України. В тойже час працював Ювілят над підготовкою учительських сил, яких тоді так потребувала Україна. Все, що діялось в таборах було як не безпосередним ділом, то принайменше при визначній співпраці Ювілята.

Виступ проф. берлінської техніки Др. Фиттінґера приняла публика невгаваючими оплесками. Др. Ф. підкреслив, що завдяки діяльности Ювілята німецький народ мав змогу пізнати основніще 40-міліоновий український народ. Вихований на німецькій культурі Ювілят уявляє собою той міст, що лучить оба народи. На протязі 30 літної своєї діяльности Ювілят зискав собі симпатії обох народів. Свій доклад закінчив проф. Фиттінґер побажанням для Ювілята, щоб він ще довгі літа працював над наближенням народів німецького й українського і діждався повного висвободження своєї Батьківщини та щоб Ювілят свій слідуючий Ювілей міг святкувати на Вільній Україні.

З черги слідували привіти для Ювілята від імені ріжних орґанізацій і ріжних народів. В імені Української Громади, якої Ювілят є вже від довшого часу Головою, витає Ювілята проф. І. Мірчук, в імені Студенства зорґанізованого в Спілці Студентів Українців в Німеччині витає Ювілята п. П. Кожевників, в імені Союза Українських Старшин в Німеччині вітає Ювілята сотн. С. Чучман, в імені німецького жіноцтва виступила пані фон Деґенер. По тім забрав голос п. Цігляжщо привитав Ювілята в імені хорватських еміґрантів як борця за волю України. В імені Остмаркен, ферайну витає Ювілята Др. Фукс. В імені грузинських еміґрантів витає Ювілята князь Дзулюкідзе. Зазначуючи в коротких словах спільні точки в історії українського та грузинського народів він висловлює надію, що весна для обох народів вже недалека і що вони заживуть своїм власним життям на своїй вільній землі. В імені Союзу Заграничних Журналістів, якого Головою є Ювілят виступив п. Бінц і в своїй промові зазначив працю Ювілята над зближенням ріжних народів мимо їх непорозумінь між собою. Представник Туркестанців зазначив в своїй промові значіння праці Ювілята для повного визволення уярмлених Москвою народів і бажає Ювілятови як найкращих успіхів на цьому полі. Було ще богато інших промовців, що складали Ювілятові свої найщиріщі побажання з нагоди його 30-літного ювілею.

По вичерпанні листи промовців сотн. Р. Ярий відчитав присутним декілька телеґрам та привітних листів для Ювілята зі всіх сторін світа. Всіх телеґрам та привітальних листів було около 400.

На закінчення забрав слово наш Шановний Ювілят. Він щиро подякував всім присутним за численну участь в Ювілейному Святі, як рівнож зазначив що по всім своїм силам буде старатись дальше вести свою працю та всім допомагати, щоб в той спосіб як найскорше дійти до остаточної мети, до визволення Української Нації. Слова Ювілята приняли присутні гучними оплесками. На цьому Святочну Академію закінчено.

Годиться на прикінці підкреслити, що на Святочній Академії були заступлені головніщі пресові аґентури й бюра, між іншим бюро Вольфа, Телеґрафенуніон, Остекспрес, Австрийська Пресова Служба, соціяльно - демократичне пресове бюро і жидівська інформаційна служба. З німецької й заграничної преси були заступлені Фоссіше Цайтунґ, Ґерманія (Др. Шірмер), Дойтше Таґесцайтунґ, Пройзіше Кройнцайтунґ, Їдіше Рундшау, Дрезднер Нахріхтен (Др. Ольдаґ), східнонімецькі часописі (Др. Фукс), Грватскі Ліст (Цігляж), Грватскі Глас (Цігляж) в Америці, Слово і другу болгарську пресу (проф. Цонеф), норвежську пресу (Др. Вахтель), французьку пресу (Бінц), жидівську пресу в Польщі (Ґліксман), іспанську і гаванську пресу (Др. Крумгеллер), мексиканську і американську (Йокіш і др. Штокфіш), російську еміґраційну пресу (проф. Воґолєпов і письменник Коноплін - Ґорний), мадярську пресу (Шульгоф і Санто), естонську пресу і урядову телеґрафічну аґентуру (Кеса), румунську пресу (конзуль Др. Шмірер), жидівську пресу в Німеччині (Др. Вальдман), німецьку пресу в Румунії (пані Бальдінґ), німецьку пресу в Данціґу (радник Куні), німецьку студенську пресу (Др. Льоен і Буш), як рівнож закордонні представники української преси.

З огляду на це, що в той сам час відбувались наради в парляменті і господарській раді, як рівнож було заповіджено богато викладів та маніфестацій, деякі з офіціяльних чинників були перешкоджені взяти особисто участь в Святочній Академії, про що письменно повідомили ювілейний Комітет. І так оправдали свою неприсутність Райхсканцлер Др. Брінінґ, міністри Др. Ґренер, Койдель, Зідекум, секретар державної канцелярії Др. Піндер, державний секретар закордонного міністерства Др. фон Більов, міністерство внутрішних справ, президент берлінської поліції Ґжесінскі, ґенеральний конзуль барон Саукен, бувший ґенеральний конзуль Др. Гайнце, ректори університетів Ляйпціґ, Мінхен, Бресляу, Берлін, Браунсберґ, Прага, Наукові інститути, Антропольоґічний Інститут в Берліні, Славянський Семинар в Мінстер, Інститут для розсліду аґрарних справ в Берліні, Середно - европейський Інститут в Ляйпціґу, Історично-соціольоґічний Інститут в Празі, Інститут для Справ Меншостей в Берліні, Дослідчий Інститут для Сходу і Орієнту у Відні, Славянський Інститут в Празі (проф. Нідерле і Вайнґард), Бібліотека чехословацького парляменту в Празі (Др. Тобольска), університетська бібліотека у Відні, німецький культурний уряд в Румунії — Германштадт.

Перешкоджені в тому, щоб зявитись особисто на Академії вислали привіти Асосієйтед Прес (Дир. Льохнер-Америка), шведське інтернаціональне пресове бюро в Штокгольмі (проф. Тіяндер), румунське пресове бюро Рампа в Букарешті, берлінське представництво сербських ґазет (Кулюнджіч), редакції Славія в Празі, Вест-естліхер Веґ-Бресляу ітд.

Вкінці вислав привіти цілий ряд наших та чужих наукових установ та товариств. Вражала як своїх так і чужих гостей відсутність в Ювілейному Комітеті офіціяльного представника Українського Наукового Інституту в Берліні, якого надзвичайним членом є Ювілят з самого початку його існування і для розвою якого положив чималі заслуги. — *М. С.*

Свята 22-го січня.

Перемишль.

Святочні Сходини з приводу свята 22-ого січня, відбулись цього року за поіменними запрошеннями на підставі §. 2. про збори, в салі Української Бесіди.

Зібрані святочні гості, головним чином наддніпрянські еміґранти та місцева націоналістична молодь, вислухали двох рефератів, а саме П. Полтавця і студ. Василя Качмара. Один і другий реферат відбивали своєю оріґінальністю. Перший — безпосередністю, щирістю, та глибиною чуття, другий — новим підходом до справи нашого державного відродження та оцінкою нашої історії з доби останньої боротьби за нашу державність.

Загалом свято підкреслило свідомість, що лише братня співпраця Наддніпрянців і Галичан може зробити почуття та ідею соборности живою істотою, яка виявиться у Великому Чині. *П. К.*

Городок Ягайлонський. (Допис).

Дня 22. січня б. р. відбулося в Городку Ягайл. Свято Української Державности. Коротке — але річеве вступне слово виголосив о. Володимир Демчук парох в Галичанові. В своїй промові зясував велику вагу і значіння цього Національного Свята для Українського Народа і його Державницької традиції.

Звернув також увагу, що подібні свята—обходять чужинці дуже величаво при масових здвигах народу і великій урочистости, натомість у нас завдяки обставинам приходиться обходити таке величаве свято дуже скромно. Закликав присутних твердо вірити, що в недалекій будучности здійсняться ідеї 22. січня. Відтак прочитав відповідний реферат інж. Роман Паламарчук — в котрім в хронольоґічним порядку представив хід подій на всіх Українських Землях — попереджуючі акти проголошені в днях 22. січня 1918 р. і 1919 р. Вияснив головні причини, котрі допровадили до хвилевої утрати Державної незалежности України. Підкресливши про вагу новітнього Націоналізму, який є великим будівничим чинником. На закінчення реферату вказав шляхи, якими Український Нарід осягне здійснення своїх найвищих національних ідеалів. Др. Степан Біляк іменем учасників подякував ініціяторам і орґанізаторам свята. При тім підкреслив велике значіння ідеольоґічного обєднання Наддніпрянців і Галичан, яке заістнувало в наслідок ідей проголошених 22. січня.

В часі реферату інж. Паламарчука, коли він згадав про перших орґанізаторів Української Національної Армії от. Петлюру і полк. Вітовського присутні вшанували їх память вставанням. Свято зробило на всіх присутних глубоке враження, що виявилось ентузіястичним відспіванням Національного гимну.

ЕСЕНЦІЇ до горівок, лікерів і руму. Всякого рода ПОРОШКИ І ЗАПАХИ до святочного печива. КАДИЛО, троцічки і натуральна ОЛИВА до церкви поручає
Аптика і Дроґерія під ЗВІЗДОЮ
Перемишль, вул. Францішканська 24. біля міської вежі з годинником.

Кінотеатр „Редута“ в Народному Домі ул. Костюшка 5.
Від 26. I.—ЧОМУ МОВЧУ, еротична драма.
Від 29. I. — В ТЕНЕТАХ БРЕХНІ, драма з Янінґсом в гол. ролі.

П. В. КОТОВИЧ.

Зі сучасної дійсности на Україні.

(Спостереження очевидця).

(Продовження).

Аж до травня 1928 року я працював в К . . . цілком спокійно. В травні місяці мене покликали до сільради. Тут слідчий ҐПУ запропонував мені підписати папірець, що я триматиму в таємниці те, що він мені скаже. Я підписав. Мені запропонували стати аґентом ҐПУ, але я відмовився.

Від тої доби я жив під постійним страхом, що мене знова заарештують і вишлють на Соловки, чи розстріляють.

Цим, що живуть поза межами СССР тяжко а то й неможливо, уявити собі психічного стану людини, що боїться чекістів. Деб ви не були, кудою не ходилиб, вам всюди ввижається аґент ҐПУ. От ви з кимось трохи щиріще побалакали; Боже, скільки після того муки. Вас міг хтось підслухати, нарешті ваш співбесідник міг бути чекістом . . . За який місяць забуваєш про цей випадок, бо уже трапилось щось інше, подібне до першого. Знову мучишся, проклинаєш свою необережність, чекаєш арешту. В ночі жахливі сни . . . Нема способу, я не вмію, принаймні, розказати про той стан, який переживає, о, я знаю не тільки я, але кождий громадянин нашої нещасної Батьківщини.

Скільки разів мої очі зупинялися на тому клаптикові европейскої мапи що зветься Чехословаччина, се мабуть я сам лише знаю.. Я все таки вірив, (віра не губить чоловіка ніколи), що зумію сховатись від ҐПУ. Переїхав учителювати в одну із сільсько-господарських профшкіл на Херзонщині. Тут я вирішив перемінити зовсім тактику. Коли в Донбасі я був тільки учителем, ніякої громадської роботи не виконував та не проявляв жадної активности, то на Херзонщині я робив цілком протилежне. Я почав виступати активно на зборах, в школі, орґанізував гуртки, читав доповіді, про будову всесвіту, про Волго — Донський канал і т. п. Крім того я почав писати в місцевій щоденній українській ґазеті "Наддніпрянська Правда", та інколи у „Вістях“. Мене скоро вибрали членом сільради, моя кандидатура була одною із перших у всякій комісії.

Так я гадав, що я вже зовсім окопався, і зможу спокійно перечекати до перевороту. Про те, що влада більшовиків є влада тимчасова і що переворот наступить в найблищих роках — про це переконане все населення, як рівнож всі певні того, що переворот необхідний передовсім в інтересах самих працюючих кляс..

Але про це згодом.

В школі трапилося непорозуміння такого характеру: час до часу по всіх школах відбуваються чистки учнівського складу. Може серед учнів є такі у яких батько попом, чи дяком, чи церковним старостою, чи часом не попав у школу який куркуль, підкуркульник, непманец, а то й просто ворог радвлади, отже від всіх цих елементів треба, зрозуміла річ, школу чистити. За місяць чи півтора до чистки, до нас звернулося декілька учнів з офіціяльною заявою, що вони через тяжкий матеріяльний стан змушені залишити науку. Ми їм видали всі документи і відповідні посвідки. Але тут ҐПУ завело „діло“, що мовляв ми спасаємо куркулів від чистки та ще й до того видаємо їм посвідки, що вони матеріяльно незабезпечені. Воно й справді колиб їх дійсно „вичистити“, вониб дістали вовчий білет і тоді двері перед ними булиб скрізь зачинені. Таких річей, що неподобались ҐПУ було ще кілька і через оту чистку воно зацікавилося школою та почало щораз частіще вчащати до нас.

В березні 1929 р. покликано мене знову до слідчого ҐПУ. Слідчий Ґотліб, жид, запропонував мені так само підписатись, що я мовчатиму про те, о чім ми будемо балакати. Я вже знав про що має йти мова, і спробував відмовитись підписати цей папірець, але... під дулом бравнінґа я підписав не тільки цей папірець, а й те що буду аґентом ҐПУ.

Даючи це зобовязання, я зразуж вирішив тікати за кордон. Коли я вийшов і впевнився, що я всетаки на волі, я обміркував положення: зараз, ранньою весною, не можна, я зміркував, що ҐПУ серіозно гадає зробити мене своїм шпиком, то мене зараз не заарештують, а будуть чекати моєї „праці“. Отже я маю час.

Я заразже написав беззмістовного листа до свого знайомого, в одно прикордонне містечко і на весь час літньої перерви я виїхав з Херзонщини.

Довелось відкласти утечу на зиму. В зимі, коли річка замерзне, я не потребуватиму ніякої допомоги, так я собі міркував. В листопаді місяці, мене знову покликав уповажнений ҐПУ, на цей раз вже українець Марченко і наказав, аби я в справі звязку звернувся до райстатистика Кобилка. Цей Кобилко мешкає в районовому селі за 40 км. від нашого містечка. Я рішуче відмовився від командіровок в справах школи до району, аж тут сам Кобилко приїхав до нашої школи. Ухилятись від зустрічі далі не було можливо і я написав характеристику одного нашого педаґоґа. Було це в кінці грудня. Блищими днями я гадав виїхати за кордон: от колиб лиш річка замерзла. Та на моє щастя цього року леду зовсім не було...

В березні місяці 1930 р. мене було позбавлено виборчих прав, як „бувшого білого старшину“. Я мав певні відомости про те, що буду заарештований, і тому я зараз же відїхав до одного прикордонного села (зробивши окружну дорогу Херзон — Харків — Москва — Київ) де й перебував аж до переходу кордону.

На підставі свойого власного досвіду, а також на підставі своїх балачок з іншими „зміновеховцями“, з якими я зустрівся на Україні, можу ствердити, що мій шлях це шлях усіх зміновеховців. Я маю відомости що богато зміновіховців опинилося на Соловках. Коли би я не був тут, я бувби так само на Соловках. Поруч з тим, я знаю напевне про деяких зміновіховців які змушені працювати аґентами в ҐПУ. А тому я твердю: шлях зміновіховщини це шлях морального упадку, це є шлях національної зради, це є нарешті зрада працюючих! В світлі моїх досвідів, і після мойого якнайкращого пересвідчення, інакше на цю справу не можна дивитись. — (Продовження буде).

Що чувати в світі?

На розпутті. / Н. Л-а.

„Стоїмо на переломі історії, у якому ми повинні вибрати поміж війною й миром, поміж співпрацею й конфліктами, поміж поступаючою й ублагороднюючою цивілізацією й назадництвом минувшини. Вибір мусить наступити у теперішну хвилину,“ — так промовляв анґлійський міністр закордонних справ Гендерсон до американського народу по радіо в грудні 1930. Виходилоб з цієї промови, що світове положення є в дану хвилину виразне й прозоре, що світ розділився на якісь два означені табори, з яких один стоїть з тих чи інших причин за політику воєнних союзів і змагає до нової світової війни, а другий за політику відкинення всяких воєнних починань з метою осягнення мирним шляхом якоїсь міжнародньої співпраці. Алеж чи не є це занадто великим і тому незгідним з дійсністю упрощенням зводити сучасне світове положення до отакої нескомплікованої формули?

Два соперництва кидали на вступі до 1930 того року свою тінь на відносини в окцідентальному світі: господарське й світово-політичне соперництво поміж Анґлією й Сполученими Державами, і распря поміж Францією й Італією. Льондонська конференція в справі морських зброєнь покінчилась безрезультатно для французько-італійських взаємин, але довела до частинної угоди поміж Анґлією Америкою й Японією. Три великі спори опановували життя в Середучій Европі: французько-німецький в справі окупації Надренщини і в справі німецьких репарацій, німецько-польський в справі східних границь Німеччини, і вкінці італійсько-югославянський в справі панування над Адрійським морем. Рік 1930 приніс деяке відтяження в французько-німецьких взаєминах, утяжливий для Німеччини репараційний плян Доза замінено лекшими умовами пляну Юнґа, скінчилася теж окупація Надренщини. Але німецько-польські відносини не покращали зовсім, а італійсько-югославянські лиш незначно. На Східну і Південно-Східну Европу налягало важкою вагою противенство поміж Радянським Союзом і світовим капіталізмом, репрезентованим Польщею й Румунією, а з другого боку цілий ряд противенств поміж Мадярщиною й державами Малої Антанти, та поміж втягненими в обрій французько-італійсько распрі балканськими державами. Деяке відтяження наступило лиш на Балканах, зате конфлікт поміж Большевією та інтервенційним табором остав в давній силі. — Правда, рік 1930. призвів ще заключення кількох міждержавних договорів про розємчі суди та дискусії в справі „паневрепейської“ господарської й політичної згоди, — але реальна вартість усього цього незначна.

Поверховно розглядаючи ціле оте побіжне протиставлення паціфістичних і стоячих паціфізмови на перешкоді струй 1930-того року, можна булоб дійти до висновку, що капіталістичні верхи поодиноких держав прийшли до переконання, що війна є „кепським ґешефтом“, і що тому ці круги здійснюють при помочі демократичних, ліберальних і паціфістичних гасел плян інтернаціонального господарського і політичного обєднання всього світа, так що у висліді цієї тенденції, поодинокі держави осталиб вправді формально незалежними, але над світом фактично запанувавби якийсь інтернаціонал капіталу. Цій тенденції — так можнаб думати далі — протиставляться в кождій державі якісь некапіталістично думаючі табори, які репрезентують собою не інтереси інтернаціонального капіталістичного добробуту, а ексклюзивні державні інтереси давного типу. Події 1930-того року, це — як виходилоб з такого поверховного розгляду — показчик тих змагань: з одного боку кристалізується інтернаціонал капіталу і веде до замирення світа, — з другого боку стоять цьому на перешкоді табори, репрезентуючі національний еґоїзм поодиноких націй, — і питання світового замирення, чи навпаки нової світової війни залежить від того який із тих двох таборів переможе в загальних настроях суспільностей.

До таких висновків доходить теж паціфістична преса світа, але це висновки поверховні і тому хибні. Бо можна сміло сказати, що не лиш ніяка держава світа — за виїмкою одної тільки Большевії — не йде сьогодні во імя свого ексклюзивного, еґоїстичного інтересу свідомо до війни, але й що в ніякій державі світа немає сьогодні таких більш-менше відповідальних за свої слова й вчинки політичних кругів, які прийшовши до влади, хотілиб негайно кинути свою державу в якусь воєнну авантюру.

Є це отже фантазія говорити, що сучасний світовий паціфізм змагається з якоюсь гидрою війни в роді тої, що перед 1914-тим роком проявлялася в поділі світа на ворожі табори держав, звязаних між собою воєнними союзами, так що війна й мир залежали від того, чи буде поміж тими взаїмно собі ворожими союзами рівновага сил чи навпаки та рівновага схитнеться і сильніщий союз кинеться в надії на перемогу на слабшого.

А одначе, без уваги на це, що суспільности не хочуть тепер воєн, ніколи ще світовий мир не стояв на таких крухих підставах, що сьогодні. Загрозаж мирному життю світа лежить у чотирьох моментах: *по перше*: в поступах мілітарного зміцнення СССР, яка не закинула думки про те, щоб занести на своїх баґнетах соціяльну революцію в цілий капіталістичний світ, *по друге*: в надмірному засиллю французько-польської мілітарної геґемонії, бо це надмірне засилля не допускає до того, щоб відносини поміж европейськими державами уложилися на підставі таких взаїмовідносин які відповідалиб дійсному, а не лиш мілітарному взаїмовідношенню сил поміж народами. *По трете*: в тому, що стиснені механічно французько-польським мілітаризмом живі енерґії переможених у світовій війні народів не можуть розгортатися нормально, і тому кітлуючи самі в собі, перестають бути обчислимими вартостями, а починають ставати необчислимим вульканом, який рівно добре може вибухнути в формі якоїсь большевицької революції в самому осередку Европи, що і в формі націоналістичної диктатури. В першому випадку наступивби майже автоматично удар Большевії проти Польщі, щоб „подати братню руку німецькому пролетаріятови“, в другому ж французько-польський наступ на Німеччину, а в обох випадках загальна світова воєнна пожежа. *Почетверте*: в розкладі кольоніяльного панування Анґлії, бо момент якоїсь загальної революції в Індіях був-би для Совітів напевно сиґналом остаточної розправи зі світовим капіталізмом.

Як із цього виходилоб, головною загрозою світового мира сьогодні не є — як колись перед 1914-тим роком — „національний еґоїзм“, як це паціфістична преса вмовляє в суспільности, а є *хиткість і крухість внутрішно-політичних, особливож соціяльних відносин в европейських державах, з окрема переможених*, в першуж чергу в Німеччині, бо ця хиткість внутрішно-державного положення зробила з держав **необчислимі фактори.** Ізза цього світ станув не так перед ділемою: „або мир або війна“, як каже Гендерсон, як радше перед ділемою: **„або мир або хаос“.** Не так звернена на якісь означені цілі войовничість поодиноких держав, як радше хаотичність змагань характеризує отже нинішне світове положення, а одним з признаків тієї хаотичности є факт, що інтензивні зброєння деяких держав цілком не відповідають їхній дійсній внутрішній силі, а тільки відзеркалюють їх почуття непевности даного їхнього положення. —

——

Відпоручники Укр. Парлям. Репрезентації у Женеві.

З приводу сесії Ради Союза Народів виїхали до Женеви українські посли: Др. Ярослав Олесницький і п. Мілена Рудницька, як представники Української Парляментарної Репрезентації. Пос. Мілена Рудницька зложила в Секретаріяті Союза Народів 2 петиції від Українського жіноцтва, а саме відносно пацифікації на Західних Землях і в справі вісьмох українських послів, вязнених в тюрмі в Берестю.

* * *

Конференція „Круглого Стола“ закінчена.

Минулого тижня закінчилася індусько-анґлійська конференція „Круглого стола“ в Льондоні. В кінцевих промовах так Анґлійців, як теж Індусів звучав поважний голос непевности відносно вислідів цеї конференції, коли принятим постановам доведеться зустрітись віч на віч з життям і настроями сучасних Індій.

Південно-американський котел озвався.

В столиці Арґентини Буенос-Айрес вибухли минулого тижня одночасно три бомби на трох залізнодорожних двірцях. Істнують підозріння, що це рука керована Вашинґтоном хотіла в той спосіб відповісти на приїзд анґлійського престолонаслідника до Південної Америки, а з окрема до Арґентини. Коли це правда, то це знак, що господарська конкуренція поміж Анґлією та Зединеними Держ. Півн. Америки увійшла в стадію ще більшого загострення ніж досі.

Частинний вислід виборів президента у Фінляндії.

Відомий досі вислід виборів з половини виборчих округів є слідуючий: соціялдемократичний кандидат — 175.000 голосів, кандидат ляппівців (селянська фашистівська ґрупа) — 130.000, канд. лібералів 110.000, канд. народньої партії 89.000, а кандидат шведської народньої партії 49.000.

Процес в справі замаху на совітське посольство у Варшаві.

В другій половині лютого ц. р. має відбутися процес проти Б. Полянського б. старшини рос. царської армії, що минулого року підложив був бомбу в комин будинку совітського посольства у Варшаві. Бомба ця як відомо не вибухла, а сам Полянський утік був до Югославії, але Югославія видала його Польщі. Процес заповідається дуже цікавий, бо справа з тою бомбою дуже невиразна.

* * *

Орґанізацію боротьби з церквою та релігією рішили большевики уняти в рямки такзваної релігійної пятилітки, на взір пятилітки економічної, військової та політичної. Офіціяльна заява большевицького уряду в цій справі звучить: „На протязі найблищих пяти літ належить увільнити населення СССР від перестарілих релігійних пересудів і найпізніще в 1934 році зачинити усі церкви“.

* * *

Підсилена праця над видобуванням вугілля в СССР та обмежена в парі з цим норма в зужиткованні вугілля на власні внутрішні потреби, дозволила большевикам кинути величезні вугільні транспорти на закордонні ринки, щоби таким чином збити ціни та довести до ще більшого захитання позицій закордонних ринків. Дійшло до того, що навіть в таких краях як Бельґія, Франція, Зединені Держави Півн. Америки, що мають свій власний вугіль, большевицький вугіль продається по 5,5 долярів за тонну, тоді як ціна власного виносить 12,5 долярів. Треба зважити, що в ціні 5,5 долярів є узгляднений дуже високий фрахтовий податок, ну і транспорт. Очевидно що така „конкуренція“ має ціли політичні, а продавання вугілля по таких низьких цінах вказує, що це є можливе лише при повному ограбленні робітника-углекопа в СССР його праці.

* * *

Виборча реформа в Анґлії.

Уряд Мекдональда вніс до парляменту, проект виборчої реформи яка має кілька пунктів. Перший пункт каже, що в тих округах де кандидує більше ніж двох кандидатів повинен виборець ставити на виборчій карточці опріч хрестика біля назвища того свойого кандидата ще один значок біля другого кандидата, який видається йому найкращим після першого. Цим значком має бути цифра „2“. Коли ніодин кандидат не здобуде абсолютної скількости голосів, скреслюється з лісти кандидатської того, який одержав найменше значків хрестикових, а його голоси дораховується для того кандидата, що на цій самій лісті одержав найбільше двійок. Четвертий пункт реформи зносить мандати від університетів. Пункт пятий каже, що підчас виборчої кампанії, власники автомобілів не сміють віддавати своїх авт на услуги партій для ведення виборчої пропаґанди

По всій Україні.

Північно-Західні Землі.

Відчит Др. Донцова в Перемишлі. — В неділю 25. січня відбувся в Перемишлі відчит Редактора Літературного-Наукового Вісника п. Др. Дмитра Донцова на тему: Поворіт до старих традицій нашої інтеліґеції“. Так як усі відчити Др. Донцова так і цей відбувся при дібраній участи укр. Громадянства, а з окрема Молоді, при незвичайному підйомі духа.

„Свій до свого“ на Волині. Нам пишуть: Дня 14. січня заходом „Союзу Українок“ в Кремянці влаштована була ялинка. Два дні перед тим збиралися для сього жертви і за жертвовані гроші купували що потрібно для свята. Не знаю де все взагалі купувалося, але випадково був я свідком того, як член президії й одна із впорядчиць п. Веселовська купували більшу скількість „штучних вогнів“ у... жидівській крамниці по 0·45 ґр. за пачку! Дня 10. І. купив я у місцевій українській книгарні дві пачки по 0·30 ґр., при чому продавщиця сказала мені, що вони продавалися перед 7. І. по 0·40 а тепер решта збувається по 0·30. Хотілося-б знати чи п. Веселовська робила то з відома Союзу Українок, і чи заходила перед тим до своєї крамниці. Не думаю, що-б могли їй там подати вищу ціну ніж мені, тим більше, що я купив лише дві пачки — думаю за більшу скількість взяли-би дешевше. Отже частина запрацьованих тяжко грошей, що їх населення жертвувало, пішли властиво в жидівські кишені, а дві українські установи втратили: Союз Українок — бо переплатив, а Книгарня Українська, бо їй лишився певно той крам, який міг бути проданим. Отже, хто винен у такому „патріотичному“ вчинкові і чому взагалі на Волині на практиці так виглядає гасло „свій до свого“. — Цікавий.

Після чотиромісячного побуту в тюрмі в Тернополі випустили на волю в січні ц. р. арештованих під замітом головної зради Турковського Василя, студ. права, Медвідя Івана, б. ґімн. ученика, й Ґалещука Степана; цього останнього звільнено за кавцією 1000 зл. В цій тюрмі остали ще ось які політ. вязні: Бучма Евген, Гевко Богдан, Мельник Богдан, Процишин Василь, Солонинка Василь, Сосновський Василь, Хоминець Богдан, Коваль Іван, Коваль Мирослав, Федик Андрій, Бойко Богдан, Антінців Василь, Бартків Михайло, Венґер Юрій, Цимбала Грицько, Цимбала Василь, Кравець Іван, Фалендиш Федір. Їм закидують співучасть в останній саботажовій акції, та головну зраду.

Виполоти бурян! *Редакція одержала листа від громадян м. Радивилова на Дубенщині, в якому читаємо*: На другий день наших Різдвяних Свят місцевими аматорами відіграно було два водевілі: Захотіла пана, втратила Івана“ і „Ліліна недуга“ та концертовий відділ під діріґенством п. Довгалюка. Все було знаменито орґанізовано і то так добре, що вистава покінчилася десь по першій годині. Режисура така „прекрасна“, що можна її оцінити виразом: „неварта й хронікарської замітки“. - На тому місці не є моєю ціллю вдаватися в оцінку того, що дали аматори, своєю грою чи концертом, публиці; а маю на меті перестерігти перед загрозою шкідливої роботи ту частину аматорів, які свідомо чи несвідомо йдуть спомагати (роботою чи фінансово) ті вистави, що приносять не користь а шкоду. Робота ініціяторів хруніства є низька і її треба суворо осудити, а самих „ініціяторів“ ізолювати від життя укр. громадянства. Ці людці своєю роботою приносять нам величезну шкоду бо вони засівають в наше суспільство зерна зневіри та хрунівства. Цікаво і характерно, що в той час як іншим українським установам відмовляють дозволів, то нашим „режисерам-ініціяторам“ труднощів не роблять. В ґміну до „Kółka opieki społecznej“ і дозвіл готовий. Хороше! грати можна. 50% на „Kółko“ що спомагає Бог-вість кого! Решта до кишені за „труди“ і готово. — По виставі п. секретар „podziękuje“ публиці за масове прибуття, а аматорів погладить по головці, що вони „bezinteresownie“ відіграли. І славно! Радуйтеся „мудрі голови!“ Співпраця на 100%. — Проти такої нікчемної роботи „доморослих хруників“ здорові чинники громадянства мусять звернути бачну увагу. За років десять такої роботи ми себе не пізнаємо, ми стратимо своє обличча й щойно тоді вивернеться кожух наших „опікунів“. Ого-ж, ні одного сотика на такі вистави, хоча й назверх вони українські. Кому залежить на цьому, щоби виполювати ті буряни які глушать корисні посіви молодої ґенерації, цей відмовиться допомагати розкладові з нутра, нашого національного орґанізму. Наша молодь перша мусить започаткувати оздоровлення. — *Око.*

Ювілейний рік орґанізації української ремісничої молоді у Львові. В 1921 році засновано при Т-ві українських робітників „Зоря“ — Секцію Опіки над ремісничою молодю. З приводу десятиліття основання згаданої Секції відбулося у Львові дня 4. січня ц. р. Святочне відкриття ювілейного року при участи Духовенства і численно зібраних гостей. Епископ Будка привітав на згаданому святі ремісничу молодь в імені хорого Митрополита, який мимоходом кажучи причинився у великій мірі до матеріяльного забезпечення української ремісн. молоді. Від Рідної Школи промовляв о. мітрат Базюк. Після цього слідували реферати та пописи вихованків Ремісничої Бурси. — Ювилейний рік цеї дуже важної орґанізації призначено на її всесторонню розбудову.

Доля б. послів. Як довідуємося, в лютім має відбутися розправа проти б. посла Кохана, що сидить в тюрмі у Львові. — Б. посла Вислоцького перевезли з Бриґідок у Львові до тюрми в Золочеві. — 16. ц. м. вийшов на волю б. посол Західний за кавцією 4.000 зол.

Вивезення укр. політичних вязнів зі Львова. В сам день Йордану 19. січня ц. р. вивезено зі Львова до Дрогобича вісьмох, засуджених минулого року політ. вязнів, а саме: Романа Біду, Гошовського, Крушельницького, Качмарського Романа, Вацика, Махницького, Наорлевича і Мицика. Сімох перших засуджено за атентат на Сх. Торги, а останнього за співучасть в нападі на листоноша у Львові.

Як виглядає „свобода слова“. В Рівному закінчився дня 16. січня процес проти б. посла, члена укр. радикальної партії, Семена Жука. Суджено його за промову, що її він виголосив на справоздавчому посольському вічу дня 8. квітня минулого року в містечку Вишгородку на Кремінеччині. Суд засудив його за це 2 роки тяжкої тюрми.

Великий Борислав. В дні 1. лютого ц. р. входить в силу розпорядок відносно злучення громад: Борислав, Мразниця, Тустановичі, Волянка, Баня котівська враз з Попелями та Губичі в одну цілість під назвою Великий Борислав.

Зрікся мандату. Кацапський посол о. Яворський Осип з Радехова, що вийшов в золочівський окрузі з листи ББ, хоч ординаріят заборонив священикам кандидувати, зрікся на днях під натиском суспензії, посольського мандату. Як відомо, в справі тієї суспензії інтервеніював, хоч мабуть без успіху польський уряд в Римі. Кацапів репрезентує тепер в польському соймі одинокий М. Бачинський, комісар „Народнього Дому“.

Закарпаття.

„Словянське Братерство“. З Ужгороду доносять, що начальник межиляборецької округи Ґаляс покарав Івана Шалапа з Нижньої Ольки і Степана Лукачка з Руської Поруби на 100 чк. і 5 днів тюрми, а начальник любовенської округи учителя Івана Шутяка на 300 чк. за те, що вони в часі спису населення подали себе Українцями і протестували проти вписання їм словацької народности.

Просвітні курси. З. ц. м. закінчилися в Ужгороді 5-дневні просвітні й університетські курси для учителів, що їх влаштувало чеське мін. освіти при допомозі Союзу Учителів Закарпаття. Курс скінчило 380 учителів, а виклади на ньому відбулися в 60 відс. по українськи а в 40 відс. по чеськи.

„Народопросветітельний Союз“ і „Просвіта“. Кацапський Народопросветітельний Союз“ (вже він напросвіщав!) задумував побудувати в Ужгороді „Народопросветітельной Дом“ і в тій цілі звернуся до мін-ств освіти й скарбу за грошевою помічю. Замість тієї прийшла з міністр. відмова, мотивована тим, що в Ужгороді є освітня установа „Просвіта“, що має свій дім і другого дому для освітних цілей там поки, що нетрібно. Така відповідь розлютувала кацапів, і вони вислали до Праги меморандум, в якому обжаловували „Просвіту“, що вона свого будинку уживає на невідповідні цілі, що не працює і т. д,

Три ювілеї праці. В грудні м. р. обходили 30-літній ювілей праці на освітній ниві Закарпаття аж трьох наших священиків: о. О. Дулишкович, кореспондент богатьох прихильних нам мадярських часописів, о. С. Сильвай, колишній редактор „Науки“ й автор богатьох шкільних підручників і о. Є. Мустянович, відомий закарпатський композитор, маляр і різбар, якого різьбарські твори закупив през. Масарик для своєї хати.

Нема шкіл для Українців! Населення сіл Ст. Любовня і Межилаборці внесло було на руки мін. освіти Дерера прохання відчинити у них українські школи. Просьбу відкинули мотивуючись браком грошей, хоч це не перешкаджає водночас видавати тому самому мін-ству міліони на основування чеських шкіл по українських селах.

Радянська Україна.

Розрухи в червоній армії на Україні. Часописи подають: Останні вісти з СССР. сповіщають про заворушення в червоній армії на Україні. В Київі викрито в 137 піш. полку антисовітську орґанізацію, що мала на меті повалення московської диктатури на Україні. В Дарниці, біля Київа, експльодував маґазин зброї. В Одесі підпали знищили частину фабрики літаків. Комуністична влада гадає, що експльозії та підпали є ділом рук українського революційного комітету. В Умані повстала одна військова частина і вбила комісара полку. В Кременчузі, біля Полтави, вояки вийшли з касарень і маніфестували на вулицях проти Совітів. В звязку з останніми подіями, командуючий червоною армією на Україні Якір видав приказ з забороною видавати зброю новим рекрутам. Між українськими опозиційними комуністами переведено чисельні арешти, як також розвязано комуністичні орґанізації, запідозрені в опозиції до Сталіна. Комісаріят внутрішних справ на Україні розвязано і цілу адміністрацію сконцентровано в руках Г. П. У.

За межами України.

Українці в Бразилії. Українські поселенці кольоній Порти, Куритиби, Ірасеми відсвяткували Листопадові Свята, з приводу бразилійської революції аж під кінець грудня м. р. При цій нагоді в згаданих кольоніях відбулися віча в справі відомих подій, що винесли відповідні резолюції, а з кольонії Антоніо Кандідо вислали навіть телеґраму до „С. Народів“. Підйом духа серед наших братів в Бразилії великий.

Українське Студенство в Берліні. В останніх роках не чути було нічого про українське студенство в Берліні, якого всежтаки є досить значне число по всіх школах Берліна. Відомі події на укр. землях дали сильний товчок до збільшення громадської активности укр. студенства. Воно рішило взяти активну участь в загально-українській боротьбі за визволення і по змозі повести серед чужинців відповідну українську пропаґанду. В цій справі може студенство чи не найбільше зробити серед своїх товаришів по студіях, що колись будуть в свойому народі займати відповідальні становища і нераз матимуть діло з українською справою. — Дня 13. січня 1931 року відбулись Загальні Збори Спілки Студентів Українців в Німеччині, на яких вибрано нову Управу: Голова: Р. Макух, канд. інж., Секретар Д. Німилович, канд. інж., Я, Ґумовський, канд. медицини, Скарбник. До Ревізийної Комісії вибрано М. Румянціва, М. Сливу і М. Селешка. — Рівнож вирішено звернути відповідну увагу на пресову діяльність на німецькому терені і длятого вибрано спеціяльного пресового референта, який постарається повести в чужій пресі і своїй відповідну пресову пропаґанду загально-української справи. Як довідуємось далі українське студенство в Берліні засновує українську студенську корпорацію „Зарево“.

Товариське життя серед української студенської кольонії в Берліні. Різдвяні Свята проминули для Українців в Німеччині майже незамітно. Спільна свята вечеря в о. Др. Вергуна і взаємні відвідини на перший день свят булиб закінчили все. Другого дня свят запросив до себе тов. Р. Макух українських студентів в Берліні. Кромі цього запрошено й декількох Німців, щоб їх познакомити блище з українським студенством і з українською справою. В веселій балачці проведено цілу ніч. Спільні сходини представників обох народів зблизили їх найкраще. Всякі питання болючі для Німеччини і з другого боку для Українців були там обговорені не офіціяльно, а по товариськи. Рівнож і само українське студенство, порозкидане в великому місті пізнало себе блище, головно нові студенти, ще невідомі на берлінському ґрунті знайшли щире приняття в своїх старших товаришів по студіях. Вартоб і частіще влаштовувати такі спільні вечері українського студенства в Німцями, щоб одні других взаїмно пізнавали і в той спосіб співпрацювали над наближенням обох народів, що безперечно буде мати велике значіння для будуччини.

Мистецька виставка у Парижі. Українські малярі Перебийніс, Хмилюк і Кричевський влаштували в Парижі спільну виставу останніх своїх праць.

Курси українознавства. Відділ Українського Пласту в Парижі влаштовує курси українознавства для дорослих та що четверга школу для дітей.

КОМУНІКАТ. Виділи Філій, читалень, а далі Вп. Збірщики „Дару Просвіті“, зволять найдалі до дня 15-го лютого ц. р. переслати до Т-ва „Просвіта“ всі збіркові листи без огляду на спосіб їх виповнення разом з призбираними жертвами. Згаданий матеріял потрібний для виготовлення звідомлення для влади про вислід збірки в краю. Звертаємо увагу, що всі збіркові листи, які вислано в край, мусять повернути до Т-ва „Просвіта“.

Канцелярія Т-ва „Просвіта“.

НОВІ КНИЖКИ.

Антін Крезуб: **„ПАРТИЗАНИ“** (Спомини) ч. І. стор. 187. і ч. II. стор. 172. Видав. Кооп. „Червона Калина“, Львів 1930.

Вільний, жадний волі дух, нащадків старих запорожців, вспихає ярким полумям, яко протест проти большевицької кормиги. Дух цей, каже нашим людям і в большевицькій поневольній службі, орґанізувати повстання, затираючи всі сліди небезпешної роботи. Автор споминів, попавши в лабети київської чрезвичайки, виривається й втіче з товаришем у гощівські нетри, у яких ховаються партизани.

Тепер, починається життя, повне лицарських пригод. Йдуть напади на большевицькі відділи, винищування комісарських гнізд. Поринаємо, разом з автором, у завзяттю й хоробрости тих завадіяк, радіємо їхніми успіхами, смутимося їх втратами.

Перед нашими очима, пересуваються картини партизантського нужденного, але заразом романтичного життя.

Табор, нетри, болота, опісля осінь і зима у лісі, землянки, належать до чарівних картин, які мусять захопити навіть прозаїчну душу. Ніжна симпатія довколичних селян, які підпомагаючи „своїх хлопців“, наражуються на переслідування чекістів, щоб тільки дати їм змогу, продовжувати, зачате діло. Вони уважають партизан героями, що заступаються за свій народ, що мстять його кривду.

Приходить кощава зима, партизани заломлюються. Нищені голодом, холодом і небезпечними большевицькими облавами, бачать безвиглядність леліяних надій про прихід от. Петлюри й загальне повстання. Вони переходять до большевиків. Авторові вдається втекти до Київа.

Спомини ці, не є звичайним, сухим описом пережитих подій, в їх чути пульсування горячої крови, горить лицарське завзяття й надія доконати щось „великемогутнє“, що так підбадьорює у теперішних часах і наче пхає до чину.

Тому книгу цю, перечитати **мусить** кожен, бо в ній пізнає, скільки життєвої енерґії є в нашому народі.

Обгортка, зложена арт. Е. Козаком, дає нам картину запорожців на розгуканих конях, яка апотезує нам цілу боротьбу нашого народа, за краще майбутнє.

—o—

Slavia, часопис для словянської фільольоґії. Річник IX. Зошит 4. Прага 1930. В ньому вміщена праця Др. К. Чеховича: Йосиф Добровський і українська мова. (Окрема відбитка).

Китичка бажань на імянини, новий Рік та інші нагоди. Уложив *С. Юнацький.* Рогатин — Львів, В-во „Сині Дзвіночки“. Друга серія ч. 8.

Український Співаник, збірник народніх, історичних, патріотичних любовних пісень та коломийок. Впорядкував *Ю. Старшевський.* Рогатин—Львів, В-во „Сині Дзвіночки“. Друга серія ч. 7.

Всячина.

Болгарська „Армія Праці“. Болгарія так як і всі в світовій війні побіджені держави зістала розброєна до останку. Побачивши, що нема з того положення виходу, створили Болгари в 1920 році новий закон про обовязок всіх молодих людей від 19 літ працювати 1 рік даром для держави замість того, щоб служити при армії 2 або й 3 роки. Держава дає їм повне удержання, але ніякої платні. Їх вживається до всяких праць. Всемогуча антанта запротестувала була свойого часу проти цього, бо їй це було занадто небезпечним і тому Болгари скоротили час праці на 8 місяців. Завданням тої армії праці є приучити молодіж до практичного життя і піднести добробут держави, щоб якимсь чином піднестися з того упадку, в яку пхнула Болгарію програна війна. Обовязок цей відносився і до дівчат, але потім, коли показалось що дівчатам не можна так легко знайти такої праці, то з закону счеркнено уступ про дівчат.

Що року втягається до тої армії 30% молодіжи. Закон предбачує для тих, що можуть викупитись від тої служби грішми, певні грошеві платні. На цьому заробила Болгарія в минувшому році около ½ міліона долярів. Вся ця армія має спеціяльні уніформи і переходить спеціяльний вишкіл. Показалось, що такий вихід зі справи є дуже практичний і за тим приміром моглиб піти ті держави, що їм тепер дошкулює безробіття.

В останньому році армія ця нараховувала 16100 людей. Вона відробила для держави разом 2730000 днів і дала прибутку около 1 міліон долярів. Вживано цю армію при державних роботах. Завдяки цій армії вспіла Болгарія продовжити свої желізничі лінії до 1900 миль і осушити великі простори дунайських мочарів. До цього вжито було 5000 людей. За останній рік зроблено в Болгарії 370 миль нових доріг, збудовано 51 нових мостів і виправлено 24 старих.

Кіно для недочуваючих. Нім. фільми виходять тепер з моди. Всюди бере верх тонфільм. Досі могли ходити до кіна глухі і такі, що недочувають і все розуміли. Тепер справа мається накше. Написано нема нічого. Все лише говориться. В порівнанні з першими спробами тонфільму теперішні тонфільми є вже майже досконалі. Техніка виробу тих фільмів поступає все вперед. Завдяки німецькому Універзум-Фільм Акціен-Ґезельшафт, що має велику скількість кін по цілій Німеччині пороблено спроби в берлінському кіні Універзум з апаратами, що давалиб змогу навіть тим, що недочувають, дивитись і слухати тонфільм. Цілий ряд крісел заосмотрено слухавками, а на 18 кріслах примонтовано спеціяльні слухові апарати. Досвіди показали, що такі слухові апарати прекрасно надаються для того, щоб уможливити й недочуваючим слухати тонфільмів. Апарати вдержуються в чистоті і в потребі даються відвідувачам кіна безплатно для користування.

Нові успіхи німецької фільмової індустрії. В останньому тижні перед святами випустила німецька фільмова індустрія (Універзум-Фільм А. Г.) два нові фільми: Айнбрехер і фльитенконцерт фон Сансусі. Оба фільми є просто чудом в фільмовій техніці. Спеціяльно цей другий фільм з представником Фридриха Великого Оттоном Ґебір викликали серед публики велике задоволення. Не можна дістатись до тих кін, що висвітлюють цей фільм в цілій Німеччині. Старі пруські військові марші примушують публику вставати з місць. Оплескам нема кінця. Артисти і режісери по кільканайцять разів виходять на сцену, щоб подякувати публиці за оплески. Товариство не пожалкувало грошей на вивінування фільму в найкращі артистичні сили і оригінальні костюми зі старих часів Фридриха Великого. Вся німецька преса одушевлена тим фільмом. В звязку з тим ліві екстремісти пробували робити ріжні скандали як перед найбільшим берлінським кіном, Уфапаляст, так і в кіні, але це їм не вдалось. Сама публика одушевлена фільмом і не заражена ще марксизмом як рівнож і поліція допомогли втихомирити червоних крикунів та провчити їх раз добре. Німецька преса пише дуже богато про цей головно останній фільм. Фільм Айнбрехер хоч чудесно зроблений є звичайною собі зручно спрепарованою фарсою, яких дуже богато в світі. Надзвичайним він нічим не відріжняється, хиба що гра артистів є дуже добра, а в деяких місцях прямо чудова, хоч всежтаки мається в загальному враження чогось штучного і неприродного.

Проби зужиткування сили грому. Хемічна лябораторія при найбільшій обсерваційній стації в Каліфорнії, переводить тепер проби зловлення грому при помочі спеціяльного приряду т. зв. маґнетичної лямпи Беллінґа і зужиткування його як сили розгону. На случай корисного висліду цих спроб, в добі сьогоднішних перегонів праці і техніки, — моглиб вони принести для людства великі прислуги. Управитель досвідної робітні проф. Моасон є думки, що на случай зреалізовання цього сміливого підприємства сила грому буде могти в будуччині заступити сотки тисяч людей і спричинить революцію в електричности. Після дотеперішних поверховних обчислень сила цего „Божого стрілу“ рівнатиметься силі 107,75 міліонів вольт.

Спав 15 літ. Російський вояк Лукіянов був 1915 р. ранений кулею в голову і від цього занепав у недугу сплячки. Його відживляли штучно і Лукіянов спав у лічниці аж до 1-го грудня м. р. Вже в жовтні лікарі завважали, що він починає пробуджуватись. Коли Лукіянов пробудився, він думав, що проспав тільки одну ніч почав питати, що діється на фронті, чи ґерманці наступають і де поділись його товариші, які лежали з ним „вчора“ у лічниці. Просив дати йому ґазету, щоби прочитати телеґрами з поля бою та звідомлення ґенерального штабу. Його повели до міста і аж на улицях побачивши червону армію, Лукіянов почав догадуватися, що він спав трохи задовго, що війна вже скінчилася та що армії царської армії вже нема. Тоді лікарі сказали йому, що він поклався до сну маючи 25 літ а збудився у 40-ім році життя.

Як Американець купував Головний Дворець у Варшаві. До Варшави приїхав недавно якийсь поляк з Америки, котрий заробив собі капіталик і хотів його добре ульокувати в ріднім краю. На двірци оповів це якомусь прилично одягненому панови, а той заявив що може йому продати головний дворець у Варшаві, бо незабаром буде скінчений новий і цей власне виставлений на продаж. Американцеви дуже сподобався предмет купна-продажі, бо на його думку можнаб урядити гарний „данцінґ“. Отже як стій дав незнакомому 5.000 зл. завдатку, щоб його другі не перебігли. Розуеться, більше його не побачив.

Надіслане.

ПОДЯКА.

Всім Вп. Товаришкам і Товаришам за моральну і матеріяльну піддержку, а особливо Вп. Пані Кордубовій за материнську опіку підчас мойого побуту в Тернопільській тюрмі, складаю цею дорогою щири подяку.

Турковський Василь
б. політ. вязень.

ПОДЯКА.

Всім тим, котрі дня 29 грудня 1930 р. в Лісниках взяли участь в похоронах нагo найдорозшого бл. п. Михайла Мединського уч. кл. ґімн. скаладаємо цею дорогою щире спасибіг. З осібна дякуємо Всеч. о. Гр. Качані парохові Лісник і п. М. Демчишинові студ. фільоз. за висказані пращальні слова, а п. п. Студентам за участь в хорі, котрий причинився до звеличання памяти покійника. —

Мати і вуйко.

Представники а також продавці пошукувані в поодиноких місцевостях Польщі для розповсюдження артикулу щоденного ужитку. Може бути побічною працею. Легкий великий заробіток. Оферти: *Uniwersalna agencja Wynalazków Łódź Nowo-Zarzewska* 13. Залучити значок за 25 сот. на відповідь.

Др. РОМАН НЕСТОРОВИЧ
ординує у внутрішних і жіночих недугах
в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II
(площа на Брамі).
КВАРЦЕВА ЛЯМПА. ХЕМІЧНІ АНАЛІЗИ.
Просвітлювання Рентґеном.

АДВОКАТ
Др. МИКОЛА РИБАК
Веде канцелярію в Перемишлі
ПРИ ВУЛ. ПІЛСУДСЬКОГО Ч. 1.
в льокали канцелярії бл. п. Дра Т. Кормоша.
Заступає в усіх справах цивільних і карних.

Уживайте
ЕЛЄҐАНТ
бо се найліпша паста до обуви і своя
ЛЬВІВ, Кордецького 51.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

При закупах
просимо
покликуватись
на наші
оголошення.

Годинник зі золота

американського, що нічим не ріжниться від правдивого золота 14-о карат.
Тільки за зол. 6·55 зам. 100
На листовне замовлення негайно висилаємо елеґантний плоский годинник (після сего рисунку) виреґульований до мінути, дзвінкий хід, з 8-о літною ґваранцією. 2 штуки 12·50 з., 4 шт. 24·—, 6 шт. 39·50 — Ліпший ґатунок 9.—, 11.—14.—, 24·—, 30.—. З світячим циферблятом 9.50, 12.—, 15.—, 18. . Годинник критий Ankier з трема копертами америк. 14.—16.—, 19.—, 24.—, 28.—, 35.—. Ланцушки з американ. золота 1·50, 2·50, 4.— і 6.— зл. Годинники на руку мужеські і дамські америк. 12.—, 15.—, 17.—, 20.—, 24.—. Кошта пересилки покриває купуючий.
Firma „Komercja“, Warszawa, Dzielna 45 U. G.

Купуючи паперці до курення
„КАЛИНА“
з одинокої української кооперативної фабрики „Будучність“ в Тернополі.
Причиняєтеся до розросту рідного промислу і даєте заробіток українському робітництву

ЖЕНЩИНИ! *Дуже багато женщин терпить на внутрішне обірвання, яке буває звичайно по пологах, з тяжкої праці, з подвигання і багато инших причин. Отже женщина буде цілком певно здорова, охоча до життя і праці, коли спровадить спеціяльний бандаж проти внутрішного обірвання.*

При замовленню треба подати міру в центиметрах або ниткою 1) в пасі, 2) навколо через черево, 3) навколо під черевом, потім зріст (низкий, високий чи середний) кількість перебутих пологів. Треба описати чи є нестравність шлунку, утиск і болі, що тягнуть в середину, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчеревю або в пахвині, біль ноги одної або обох і т. д. Все докладно описати і з цілим довірям спровадити бандаж або спеціяльний пас черевний на ґумах, приряджений і доповнений відповідною пельотою приспосібленою до роду терпіння. Ціна від 25 до 45 зол., надзвичайної конструкції ціна дороща.

В терпіннях і хоробах з причини внутрішного обниження або обірвання шлунку, кишок, матиці і нирок жадні ліки не помагають, а тільки хвилево успокоюють болі. Одиноким же ліком крім операції є застосовання бандажу, набутого у спеціяліста-бандажиста.

М. Л. Полячек в Самборі N. 20 а

Рівнож і для мужчин достарчується спеціяльні паси проти обниження шлунку, нирок і кишок. Бандажі пропуклинові заосмотрують найбільші і застарілі руптури пупка, черева, пахвини та усунення вділ. — Панчохи ґумові проти жиляків і спухленню ніг. Ґумові мочники для ослаблених на пухир мужчин і жінок до ужиття підчас ходу, праці, подорожі і в часі спання. — Простодержачі і коректори проти згорбленню і скривленню хребта. Протези штучних рук і ніг для калік і ампутованих.

Анонсуйтеся в „Українському Голосі“.

Другий рік видання!!
ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ **„КІНО“** який виходить два рази місячно. Передплата річно 12 зол. піврічно 6 зол. чвертьрічно 3 золотих.)(ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА 55 СОТ.
Річні передплатники одержать всі числа з 1930 року.
— Адреса: „КІНО“ Львів, вул. Бляхарська [8]I. —
Жадайте „Кіно“ по всіх книгарнях і кіосках.

„МІКРОЦІД“
ОРИҐІНАЛЬНИЙ
інж. Криштофовича
з Бережан
Головний склад: **АПТИКА і ДРОҐЕРІЯ**
під
„ЗВІЗДОЮ“
біля міської вежі з годинником
в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Францішканська 24.

За редакцію відповідає Володимир Зиблікевич. З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.